

„Rysia” - drugi prywatny rezerwat przyrody

Drugi - po wielokrotnie opisywanym w „Dzikim Życiu” rezerwacie na Czergowie - prywatny rezerwat przyrody. Znajduje się w Strażowskich Wierchach w gminie Valaská Belá, ma powierzchnię 36,5 ha. Rezerwat utworzono dzięki przekazaniu tego terenu w darze dla VLK-a od rodziny dr. Eduarda Satina z Kokavy nad Rimavicą.

Jest to teren porośnięty bukowym lasem z domieszką sosny, modrzewia i świerka, w najstarszych fragmentach nawet 130-letni. Z roślin, oprócz typowych dla lasów bukowych gatunków, swoje stanowiska mają tam żywiec, przytulia, szczyr trwały, bodziszek, borówka i wiele gatunków paproci. W lesie możecie znaleźć chronione prawem szczypawki, cenną nadobnicę alpejską, rohatyńca, wśród ziemnowodnych salamandrę, kumaka i żabę trawną, z gadów zaś np. węża Eskulapa. Stare drzewa dostarczają wielu dziupli dla sikor, muchołówek małych, kowalików, dzięciołów i żołą. Z kopytnych można tu spotkać jelenia, sarnę i dzika, z wielkich ssaków można tu dość często spotkać rysie i niedźwiedzie.

Otwarcie rez. Rysia. Fot. Szymon Ciapała

Największa zwarta część lasów ma powierzchnię 30,5 ha i właśnie na tym obszarze stała się od 1 kwietnia 2004 r. **drugim prywatnym rezerwatem przyrody „Rysia”**. Pozostałe 6 ha lasów znajduje się w użytkowaniu VLK-a i leży w dwóch nieco oddalonych miejscach, zwanych Javorinka i Škripov, położonych niedaleko gminy Valaská Belá. VLK będzie się starał zmienić tę sytuację w ten sposób, aby Rysia mogła być rezerwatem w jednej całości o powierzchni 36,5 ha. W przypadku, gdy uda się zdobyć pieniądze na zakup lasu, będziemy dążyć do powiększenia terenu rezerwatu.

Widok na Strażowskie Wierchy z rezerwatu Rysia. Fot. Szymon Ciapała

W przeszłości las ten był wykorzystywany głównie jako źródło drewna opałowego przez właściciela lasu - piekarza i dlatego nazywał się on Piekarzowa Góra (Pekárova hora). W procesie zwrotu znacjonalizowanego majątku teren ten otrzymał syn piekarza, który nie chciał w lesie wycinać drzew. Ale zarówno troska o las, jak i cały ciężar czynności administracyjnych związanych z gospodarowaniem w nim, ciążyły mu i dlatego zdecydował się las sprzedać, a później i darować. Zależało mu na tym, aby nowy właściciel nie wyciął szybko lasu, ale tego warunku nie spełnił ani jeden z zainteresowanych kupnem terenu. W czasie, gdy ludzie z VLK-a brali udział w blokadzie wycinki lasu na Polanie, zagadnął nas i złożył propozycję podarowania lasu. VLK przyjął ten dar z wdzięcznością i zobowiązał się chronić go w formie rezerwatu. Projekt rezerwatu został zatwierdzony przez ŠOP (Statna ochrana prirody) w Bratysławie i CHKO Ponitrze (odpowiednik polskich parków krajobrazowych), a w grudniu 2002 r. przedłożono go okręgowemu urzędowi w Trenczynie. Tam, po dokonaniu konsultacji z odpowiednimi instytucjami i dokładnym wymierzeniu terenu, na początku roku 2004 wydano zgodę na powołanie nowego prywatnego rezerwatu przyrody.

Podobnie jak pierwszy rezerwat, „Wilcza”, nasz las należy do sieci lasów, w których VLK chroni procesy ewolucyjne. Znaczy to, iż w lesie nie prowadzi się żadnej gospodarki, nie wywozi starych i powalonych drzew, nie sadi nowych, nie stosuje żadnych chemikaliów i nie prowadzi polowań. Najważniejsze w procesie ochrony jest to, aby las rozwijał się bez jakiegokolwiek ingerencji ze strony człowieka.

Tłumaczenie: Karolina Bielenin

Na podstawie materiałów VLK-a.